

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. IX. De Martyrio Sanctorum Eusebii, Nestabi, & Zenonis in civitate
Gaza.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

αναρεθῆναι ξίφει περιτάξε, ὡδ' ἀπάσαν
 βάσανον ἀνδρείως δοκονάμενον, καὶ ἐν ταῖς
 ἰσχυρῶς δόγμασι ὁμολογίας ἠυδοκιμηκό-
 τας ἐπεὶ ἵτα ἱεροῖσι δὴ ἐλπίσας, περιρέψας
 αὐτὰ καὶ ἔδ' ἄφες, ἐπέλωθασε καὶ βλασφη-
 μίας ὅσα γέ ἠέ ἐλέτο τὸν Χριστὸν, ἐμάδισεν
 ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὴν ὕβριν ἐπὶ ἔξῃσεν αὐτίκα ἵ τὸ
 αἰδοῖον καὶ τὰς ἀμφὶ τῆτο ἀναγκαίως πόρος
 διεφθάρη καὶ καταπέσαι τε αἱ τῆδε σάρκες,
 εἰς σκώληκας μέτεβαλον, καὶ τὸ πάθος ἐκράτη
 τῆ ἰατρῶν τέχνης ἔμεναι τῆ περιβασι-
 λέα αἰδοὶ καὶ δέει, διὰ παντὸς ἀπὸν Φαρμά-
 κων πέρας ἐληλύθεισαν πολυῖμους τε καὶ
 πλειόνας ὄρνεις θύοντες, τὰ τέτων λίπη τὰ διε-
 φθορῶτα μέρη ἐπέπλαθον, καὶ εἰς τὴν Ἰπ-
 θάνειαν ἔξεκαλῆντο σκώληκας ἀλλ' ἐδ' ἐν
 ἦνον ἐν βαθεῖ καὶ ἀκρυπτόμοροι, πρὸς τὰς
 ζώσας σάρκας εἴπον, καὶ ἔως ὅτε αὐτὸν ἀνεί-
 λον, ἐδ' ἐλίπον κέρουτες ἐδόκει ἵ καὶ θεομη-
 ναιτοιαύτη χρῆσας συμφορὰ καθότι καὶ
 ὁ τῆ βασιλικῶν ταμείων φύλαξ, καὶ ἄλλοι
 πῆς τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις ἀρχεῖν Ἰπτε-
 ραμύρων, νεανιδυσάμοροι καὶ τ' ἐκκλησίας,
 ὡδ' ἀδόξως καὶ ἐλεεινῶς τὸν βίον κατέλυσαν, ὡς
 ἰπὸ θείας ὀργῆς καὶ ἀδικαδ' ἐπίτες.

A gladio eum obtruncari jussit. Postquam
 vero sacra vasa diripuisset, projectis illis
 in solum, cœpit illudere: & impia ad-
 versus Christum pro animi sui libidine
 locutus, sedit super illa, & contumeliam
 exaggeravit. Quo facto, statim ejus ge-
 nitalia, & circumposita ad meatus ne-
 cessarios loca, corrupta sunt: & earo il-
 larum partium computrescens, in ver-
 mes ebullit. Morbus denique omni
 medicorum arte superior fuit: tametsi
 præ Imperatoris reverentia ac metu,
 omnia medicamentorum genera exper-
 ti essent, & pretiosis ac pinguibus avibus
 immolatis, adipem earum putrefactis
 corporis partibus imposuissent, & ver-
 mes ad superficiem cutis eliciuissent. Ni-
 hil tamen proficere valuerunt. Nam ver-
 mes in profundo abditi, ad integras ad-
 hue carnes proserpebant: nec à depa-
 scendo cessarunt, priusquam ipsum ne-
 cessent. Hanc potro calamitatem inve-
 tam ei fuisse divinitus, cuncti existima-
 runt. Nam & Comes largitionum sa-
 crarum, & alii quidam summis in pala-
 tio dignitatibus præditi, cum petulante
 illuissent Ecclesiæ, insperato ac misera-
 bili exitu perierunt, tanquam indignati-
 onis Dei sententiâ condemnati.

Κεφ. θ.

Ἰπὸ τῆ μαρτυρίας τῶν ἀγίων ἐκείνων, νεσάβου, καὶ ζήνωνος, καὶ
 τῶν ἄλλων τῆ πόλεως.

Ἐπεὶ δὲ εἰς τῆτο περιήχθην λόγος, καὶ
 τὴν γεωργίαν καὶ θεοδώρα ἀναίρεσιν
 ἐξήχθον, καιρὸν ἔχον δοκῶ ποιῆσαι μνή-
 μων εὐσεβείας, καὶ νεσάβου, καὶ ζήνωνος τῶν
 ἀδελφῶν ἕως καὶ τῆτο μισῶν ὁ τῶν γα-
 λίων δῆμοσ, οἵκοι κρυπτόμορος συμελάβον-
 τες, καὶ δεσποῦντο τὰ πρῶτα παρέδοσαν,
 καὶ ἐμασίγησαν ἐπέλα συμελθόντες εἰς
 θεάτρον, πλείστα αὐτῶν κατεβόησαν, ὡς κα-
 κερησάντων τὰ ἱερά, καὶ ἐπὶ καθαιρέσει
 καὶ ὕβρει ἔλλινισμῶ, τὰ παρελθόντα χεθ-
 νοδοχρησάμορων ἐν ἵ τὸ κεκεχαχθῆναι, καὶ
 παροτρύνειν ἀλλήλους εἰς τὸν κατ' αὐτῶν
 φόνον, ἐν πλήθεισαν θυμῶ καὶ ὡδ' ἀκελευ-
 σαμένοι ἑαυτοῖς, οἷα γε δῆμοσ ἀσπάζων
 εἶπτε, κατέδραμον εἰς τὸ δεσποῦντο καὶ
 ὡδ' ἀγαγόντες αὐτοὺς, ὡμότατα διεχρήσαντο

CAP. IX.

De Martyrio Sanctorum Eusebii, Nestabii,
 & Zenonis in civitate Gaza.

Sed quoniam ad hunc sermonem de-
 venimus, & Georgii ac Theodori
 eadem jam commemoravimus, oppor-
 tunum nunc videtur, ut Eusebii, Nestabi-
 i, & Zenonis fratrum mentionem fa-
 ciamus. Quos populus Gazæorum odio
 prosequens, tunc temporis domi abdi-
 tos comprehendit. Ac primum quidem
 in carcerem eos conjecit, & flagris ver-
 beravit. Deinde omnes in theatrum
 convenientes, adversus eos vociterati
 sunt, quod templi ipsorum violassent, &
 superiorum temporum opportunitate
 ad everfionem & contumeliam Græca-
 nicæ religionis abusi essent. Dumque ita
 vociferantur, & in eadem illorum sele-
 mutuo incitant, tutorem animis conce-
 perunt. Atque ut vulgus seditiosum so-
 let, semetipsos cohortati, ad carcerem
 properant: eosque inde eductos, cru-
 delissimo mortis genere interfecerunt.

Gggg iij

nunc pronos, nunc supinos trahentes, & pavimento allidentes: & pro arbitrio, alii lapidibus, alii fustibus, & cujusquemodi telis quæ ad manum essent, eos cædentes. Audivi etiam, mulieres relicta telâ ex domo progressas radiis illos pupugisse: & cocos qui in foro erant, partim ollas aqua ferventi bullientes, focis abreptas, eis superfudisse; partim verubus eos transfixisse. Postquam eos dilacerassent, & capita eorum ita confregissent, ut cerebrum humi efflueret eos extra civitatem traxerunt, ad locum quo jumentorum cadavera projici solebant. Ibi accenso rogo, corpora eorum concremarunt: & quæ supererant ossa, quæ scilicet ignis minime absumperat, camelorum asinorumque ossibus illic temere disiectis permiscuerunt, ne facile reperiri possent. Sed tamen non latuerunt diu. Etenim mulier quædam Christiana, non illa quidem oriunda ex urbe Gaza, sed quæ illic domicilium fixerat, Deo jubente, noctu ea collegit: & in ollam conjecta, Zenoni eorum consobрино custodienda tradidit. Sic enim Deus in somnis præceperat, & locum ubi vir iste degeret, mulieri indicaverat. Ac priusquam illum vidisset ei ostenderat. Erat enim ignotus mulieri, & ob recens excitatam persecutionem occultus latebat. Parum siquidem abfuerat, quin & ipse comprehensus à Gazæis occideretur. Sed dum populus consobrinorum ejus cadibus intentus esset, ipse opportunitatem nactus, Anthedonem aufugit, urbem maritimam, viginti circiter stadiis Gaza distantem: quæ quidem eo tempore superstitioni Gentilium perinde addicta, & simulacrorum cultui supra modum dedita erat. Ibi cum indicio quorundam Christianus esse proditus fuisset, tergo virgis graviter casus est ab Anthedoniis, & urbe ejectus. Cumque ad Gazæorum navale se contulisset, illic abditus delitescbat. Ibi mulier ei occurrens, reliquias tradidit. Eas ille domi abditas aliquamdiu servavit. Postea vero Episcopatum illius Ecclesiæ fortitus: id autem contigit principatu Theodosii. Basilicam extra urbem ædificavit, & altare sublime erexit, & Martyrum reliquias deposuit, juxta Nestorem confesorem. Qui cum consobrinis suis dum viverent familiariter versatus, & unâ

πῆ μὴν πηνεῖς, πῆ ἢ ὑπίεις ἐλκόντες, καὶ τὰ ἐδάφει περὶ σπυγγύλιες: καὶ εἰ ἐτυχον παύοντες, οἱ μὴ λίθοις: οἱ ἢ ξύλοις ἄλλοι ἢ ἄλλοις τι τοῖς ἐπιτυχῶν ἐπιθύμιω δ' αὖ ὡς καὶ γυναῖκες ἐκ τῶν ἰσῶν ἐξέλθουσαι, ταῖς κερκίταις αὐτὰς κατεκέντην καὶ τῶν ἐπ' ἀγορᾶς μαγαζίων, οἱ μὴν, ὑδάτι θερμῷ καχλάζοντας τὰς λέβητας ἐξαρπάζοντες τῶν χυτῶν ὁδῶν, κατέχεον: οἱ δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς διέπερον: ἐπὶ ἢ αὐτὰς διασπάρραξαν, καὶ τὰς κεφαλὰς ἐθλασαν, ὡς καὶ τὸν ἐγκέφαλον χαμάδιον ἤγαγον πρὸς τὸ ἄσπετον, ἢ τὰ δόκον ἰσχυρὰ τῶν ἀλόγων ζῶων ῥίπην εἰώθεσαν: καὶ πρὸς ἀφαιεῖς, ἐκαυσαν αὐτῶν τὰ σώματα καὶ τὰ πτεῖλα φθέβηλα τῶν ὀστέων, ὅσα μὴ τὸ πρὸς ἐκπάνησε, τοῖς ἐρριμμοῖς αὐτῶν ἀκαμήλας καὶ ὄνων ὀστέοις ἀνέμιξαν, ὡς καὶ ῥαδίαν αὐτῶν εἶναι τὴν εὐρεσιν: ἔλαθε γὰρ μὴν ὅσα αὐτῶν πολὺ γυνὴ γὰρ πρὸς χριστιανῶν, ὅσα δὲ πρὸς γένους ἔσασα, ἀλλ' ἐνθάδε τὴν οἰκίαν ἔχουσα, καὶ θείαν συντάξιν ἀνελέξατο ταῦτα νύκτωρ ἐμβαλεῖσα χύτρα, ζήνωνι τῶν αὐτῶν ἀνέμων φυλάττειν ἔδωκεν: ὡς δὲ ἔν τῶν ὀστέων ἐχρησεν ὁ Θεὸς, καὶ τὸν ἀνδρα τὴν γυναῖκα κατεμήνησεν, ἢ διάγοι καὶ πρὶν ἰδεῖν ἐπέδωκεν καθότι ἀγνωστὸν ἦν αὐτῇ, καὶ περὶ σπυγγύλιες τὰς διαγομᾶς κεννημύρας, ἐκρυπτεῖσθαι ἐπεὶ καὶ αὐτὸς τότε μικρὰ συλληφθεὶς παρὰ τῶν γαζαίων ἀνήρθετο ἀχολογημῶς ἢ πρὸς τὸν αὐτῶν τὸν φόνον τῶν αὐτῶν ἀνεψιῶν, καὶ ἰὸν ἐκ τῶν ἐσθλῶν εἰς ἀνθηδόνα πόλιν ἐπὶ θάλασσαν, ἀφῆσαν γὰρ ζῆς ὡς εἰς ἀδελφὸς εἰκοσι, καὶ πρὸς τὴν σίωσιν ἢ τὴν καὶ τὰ τῶν ἰσχυρῶν καὶ πρὸς τὴν θεραπείαν τῶν ξοάνων ἐπισημῶν κατέταμνευθεις ἢ ἐνθάδε ὡς χριστιανός, δευτέρως καὶ νῶτα ῥαβδόσις ἐμασίωθη παρὰ τῶν ἀνθηδόνων, καὶ τὴν πόλιν ἐξήλαθη καὶ εἰς τὸν γαζαίων ἐπὶ τὸν ἐλθὼν, ἐλαθεν ἐκείσε κρυπτεῖσθαι: ἐνθα δὴ ἀεὶ τυχὸν αὐτῶν τῶν γυναικῶν, τὰς λείψανα δὲ ἔδωκεν: ὁ ἢ, τῶς μὴν οἰκοιταῖς ἐφύλαττειν ἐπεὶ ἢ τὴν αὐτόθι ἐκκλησίαν ἐλάττειν ἐπισκοπεῖν, σωθέν δὲ τῶν ἐπὶ τῶν ὁσίων βασιλείας, εὐκτέριον ἐδείμασε καὶ κόν πρὸς τὸ ἄσπετον, καὶ δυσαστήμον ἐκείσε ἐπὶ ἔλαθε, καὶ τὰ ὅσα τῶν μαρτύρων ἀπέβησαν πλοσιῶν νέσοις τὰ ὁμολογησῶν: ὅς τῶν ἀειεσι τοῖς αὐτῶν ἀνεψιῶσι σωθῆναι καὶ τῶν

ληθεις αμα αυτοις πασα τε δημια, δεσμων
 κη μαστιγων ενονωνησεν εν τω ελκεδαμ,
 καλον εχοντα το σωμα ιδοντες οι ελκοντες,
 ηλησαν κη πασα την πυλων, επι μη εμπνεον-
 τα, αποθανειν τω προδοκαμδρον ερριψαν
 ανελομδροι δε πνες, προς ζωωνα διεκομι-
 σαι παρ ε τω ελκη και τας πληγας επι δε-
 ραπευομδρω, ετελευτησε γαζαιοι τω με-
 γηθη αναλογιζομδροι τε οικειε τολμημα-
 τος, αειδεετς ησαν, μη οδκ ανεξε) ο βασιλευς
 ατιμωρητες σφας καλαπενι ηδη γδ κη φη-
 μη ης δεφοιτα, ως χαλεπας φερει, και απο-
 δεκατην το πληθη πασαδαι οι ην τω ταδτα
 ψεδθη, κη ερυλλθη μονον, ως εικος, δημω-
 δης, απο της δειλιας τε στωειδεναι α πεπερα-
 χαση εν τοις πολλοις παυφρομδρω, επι-
 δη εδε τε το δη το προς αλεξανδρεας γερονος
 επι γεωργιας, εδ ε εν γραμμασιν εμιμψατο
 ταις γαζαιοις αλλα και τον ηγεμενον τότε
 εθνηες, τω δε γλω αφειλετο, και εν ιωνοια
 εχε και αγωμωον ποσιτας, το μη θανατα
 καθαιρηφισααδς, φιλανθρωπιαν ελογισατο
 επιηιατο τω αυτον, καθοτη πνας την γαζαιων,
 οι τ εασεας και την φονων αρχαι ελεγοντο,
 συλλαβομδρω εν δεσμοις ειχεν, ως κη νο-
 μες ενθυνας υφεξοιλας τι γδ, φησιν, εδει αυ-
 τες απαγεαδς, ει γαλιλαιεσ ολγυεσ ανθων
 πολλα εις αυταε, κη οδω θεαε ηδικησαν, ημυ-
 τωε; ε τα μην ωδε λεγε).

A cum illis a populo comprehensus, vin-
 cula ac flagella simul cum iis pertulerat.
 Sed inter trahendum ii qui eum raptab-
 ant, conspecta illius pulchritudine, Ju-
 venem miserati sunt: & extra urbis por-
 tas projecerunt, adhuc quidem spiran-
 tem, sed qui brevi moriturus sperabatur.
 Inde quidam eum tollentes, ad Zeno-
 nem deportarunt: apud quem dum ul-
 ceribus ejus ac plagis medicina adhibe-
 retur, animam exhalavit. At Gazæi
 gravitatem facinoris sui animo reputan-
 tes, metuere cœperunt, ne Imperator i-
 pso impune abire non sineret. Iam
 enim rumor sparsus fuerat, indignari il-
 lum, & decimum quemque ex plebe ne-
 cari statuisse. Sed id falsum erat, ac ru-
 mor duntaxat popularis ex metu, ut cre-
 dibile est, & ex eorum quæ gesserant
 conscientia, per vulgus dispersus. Siqui-
 dem Imperator, ne id quidem quod er-
 ga Alexandrinos ob Georgii cædem fe-
 cerat, Gazæos per literas reprehendit.
 Immo Consularem qui tunc Provinci-
 am illam regebat, exaudivit, suspen-
 sumque habuit: & in iudicium addu-
 ctum clementiæ suæ tribui voluit quod
 nequaquam morte mulsetaret. Incusâ-
 bat autem illum, quod quosdam ex Ga-
 zæis qui seditionis ac cædis auctores tu-
 isse dicebantur, comprehensos in vincu-
 la conjecerat, ut ex legum præscripto ju-
 dicium subirent. Quid enim, inquit, illos
 duci necesse erat, qui paucos Galilæos
 pro multis injuriis quibus ipsos ac deos
 ipsorum affecerant, ulsi essent? Et hæc
 quidem ita gesta esse perhibeatur.

Κεφ. ι.

CAP. X.

Πατρις ορην Ηλαριου, κη την εν ηλιε πελει παρθων, υπο συν
 αναμειβειω, κη παρι τω ετη μαρτυρια μαρτυρις τω αρι-
 θμω των επιζυπιε.

De sancto Hilarione, & de Virginibus He-
 liopoli a suis interceptis. Et de atrocissi-
 mo Martyrio Marci Arethufio-
 rum Episcopi.

ΕΝ τω τω Ηλαριων μοναχος επιζητε-
 εμδρω πασα των γαζαιων, εφυγρ εις σι-
 κελιαν εθα δη εβλα συλλεγων εν των ερη-
 μων ορων, ε επι ωμων φερων, εν τη πολη διε-
 παλθη κη οσον δποζηνη, τετω τω προπω την κα-
 δημερων προσην εποειξετο καταμνηθειε δε
 εστι ειη και οιω, απο δαυμονων αιδηροε
 των εισημων, ε δαυμοναν αυτον απαλ-
 λαεεα, ηλθεν εις δαλματιαν μεγατα τε
 κη πασαδοξα στω θεια δυναμει κη ταδθα

PER idem tempus Hilario quoque
 Monachus a Gazæis quæsitus, in Si-
 ciliam se recepit. Ibi ligna ex desertis
 montibus colligens, & humeris suis in
 urbem portans vendebat: eoque pacto
 quantum ad vitam sufficit, quotidianum
 sibi parabat alimentum. Tandem vero
 quisnam & qualis esset, indicatus a viro
 nobili qui dæmonio vexabatur; post-
 quam eum immundo spiritu liberasset,
 trajecit in Dalmatiam. Et cum illic quo-
 que divinâ virtute maxima miracula